

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/31/2023
Identifikačné číslo spisu:	4211216454
Dátum vydania rozhodnutia:	02.08.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:4211216454.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ G. Y., narodeného XX. O. XXXX, a 2/ V. Y., narodenej X. . M. XXXX, bývajúcich v W. O., D. XXX/X, zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. Roman Blažek, s.r.o. Komárno, Pohraničná 4, proti žalovanej G. Z., narodenej XX. T. XXXX, N., A. XXXXX/XX, zastúpenej JUDr. Alojzom Baránikom, advokátom, Bratislava, Grösslingova 4, o neplatnosť kúpnej zmluvy, vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 13C/270/2011, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 12. decembra 2019 sp. zn. 12Co/124/2017, 12Co/125/2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní p o k r a č u j e na strane žalovaných s právnuu nástupkyňou pôvodnej žalovanej 1/ C. D., nar. XX.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, naposledy bytom A. XX, N. a pôvodného žalovaného 2/ S. D., nar. XX.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, naposledy bytom A. XX, N., to so žalovanou G. Z., rod. D., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XXXXX/XX, N..

Rozsudok Krajského súdu v Nitre z 12. decembra 2019 sp. zn. 12Co/124/2017, 12Co/125/2017 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Komárno (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 14. marca 2017 č. k. 13C/270/2011-269 a uznesením z 15. mája 2017 č. k. 13C/270/2011-279 zamietol návrh žalobcov 1/ a 2/ na zmenu petitu a zamietol žalobu. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 a 396 ods. 1 CSP tak, že žalobcovia 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

1.1. Žalobcovia 1/ a 2/ sa žalobou doručenou súdu 21. septembra 2011 domáhali určenia, že kúpna

zmluva uzatvorená medzi žalobcami 1/ a 2/ ako predávajúcimi a pôvodnými žalovanými 1/ a 2/ ako kupujúcimi, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti vedené vtedajšou Správou katastra G. na LV č. XXX, kat. úz. W. O., rodinný dom so súpisným číslom XXX na parcele registra „C“ č. XXX/X a pozemok parcelné číslo registra „C“ č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², je neplatná. Žalobcovia uplatnený nárok odôvodnili tým, že žalobkyňa 2/ spolu s pôvodnými žalovanými 1/ a 2/ (S. D., nar. X.X.XXXX a C. D.) kúpnu zmluvou z 23. novembra 2001, v znení jej dodatku z 27. marca 2002, nadobudla do podielového spoluvlastníctva poľnohospodárske budovy bez pozemkov - hydinársku farmu, pričom kúpnu cenu za podiel žalobkyne 2/ z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov, zaplatili žalovaní. Na zabezpečenie tohto dlhu, žalobcovia kúpnu zmluvou z 28. marca 2001 previedli nehnuteľnosti v ich bezpodielovom spoluvlastníctve na žalovaných. Predmetom uvedenej kúpnej zmluvy bol rodinný dom so súp. číslom XXX na parcele registra „C“ č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², ktoré sú vedené na LV č. XXX pre kat. úz. W. O.. V čl. IV kúpnej zmluvy uvedené prevzatie kúpnej ceny predávajúcimi žalobcami 1/ a 2/ sa nerealizovalo, keďže kúpnu zmluvou sa nahrádzalo záložné právo. Strany sporu sa dohodli, že po odpredaji hydinárskej farmy bude dlh žalobkyne 2/ uhradený z kúpnej ceny pripadajúcej na jej podiel. Na naliehanie žalovaných, žalobkyňa 2/ podpísala kúpnu zmluvu o predaji jej podielu, za ktorý však neobdržala kúpnu cenu jej podielu, napriek tomu, že podľa textu kúpnej zmluvy svojim podpisom potvrdila jej prevzatie. Žalovaní sa v súčasnosti domáhajú vypratania nehnuteľností v katastrálnom území W. O. a žalobcom ako aj ich deťom už zrušili trvalý pobyt a zaslali im výzvy na vypratanie nehnuteľností. Žalobcovia súčasne navrhli nariadiť vo veci predbežné opatrenie, ktorým by súd uložil obom žalovaným povinnosť trpieť nerušený výkon užívacích práv oboch žalobcov k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX pre kat. úz. W. O. a súčasne zakázal žalovaným akokoľvek nakladať s uvedenými nehnuteľnosťami.

1.2. Súd zamietnutie žaloby odôvodnil tým, že pri podanej žalobe bol súd povinný skúmať existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Po tom, ako odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 13C/270/2011-217 z 5. februára 2015, odvolací súd v písomnom vyhotovení uvedeného uznesenia sp. zn. 5Co/697/2015 z 29. júna 2016 zaujal právny názor, že v danej právnej veci je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Do doby doručenia uvedeného zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu nemal ani súd prvej inštancie a ani strany sporu deklarovанú existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení neplatnosti kúpnej zmluvy. Účinky úkonu určenia danosti naliehavého právneho záujmu na žalobcami požadovanom určení neplatnosti kúpnej zmluvy nenastali do účinnosti Civilného sporového poriadku, teda do 1. júla 2016, keď tento právny názor je zaujatý až v odôvodnení písomného vyhotovenia uznesenia odvolacieho súdu z 29. júna 2016. Preto podľa názoru súdu neboli splnené ani podmienky výnimky z okamžitej adaptability Civilného sporového poriadku na konanie začaté pred 1. júla 2016, upravenej v § 470 ods. 2 veta prvá CSP, najmä keď prípustnosť žaloby o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy sporiacich sa strán nevyplyva zo žiadneho osobitného právneho predpisu. Z uvedených dôvodov súd žalobu žalobcov o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zamietol.

1.3. Napadnutým uznesením č. k. 13C/270/2011-279 z 15. mája 2017 súd zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Komárno č. k. 13C/270/2011-25 z 27. októbra 2011 potvrdené Krajským súdom v Nitre uznesením sp. zn. 25Co/23/2012 z 31. decembra 2012. Zrušenie neodkladného opatrenia súd odôvodnil tým, že rozsudkom č. k. 13C/270/2011-269 zo 14. marca 2017 došlo k zamietnutiu žaloby žalobcov 1/ a 2/, a preto sú splnené podmienky na zrušenie neodkladného opatrenia aj bez návrhu podľa § 335 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcov 1/ a 2/, rozsudkom z 12. decembra 2019 sp. zn. 12Co/124/2017, 12Co/125/2017 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že určil, že kúpna zmluva z 28. marca 2001, ktorej vklad bol povolený bývalým Katastrálnym odborom Okresného úradu v G. dňa 06.06.2001 pod S., a ktorá bola uzavretá medzi G. Y., nar. XX.X.XXXX a V. Y., nar. X.X.XXXX ako predávajúcimi a S. D., nar. X.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX a C. D., nar. XX.X.XXXX ako kupujúcimi, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti vedené Správou katastra G. na LV č. XXX pre katastrálne územie W. O., ako rodinný dom so súpisným číslom XXX na parcele registra "C" parcela č. XXX/X a parcela registra "C" č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m² je neplatná. Súčasne uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcom 1/ a 2/ voči žalovaným priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania

v plnom rozsahu.

2.1. Krajský súd v Nitre uznesením z 3. decembra 2019 sp. zn. 12Co/124/2017 vzhľadom na úmrtie pôvodného žalovaného 1/ S. D. nar. X.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX rozhodol, že v konaní pokračuje s jeho dedičmi a to S. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX/XX, N. (syn poručiteľa) a G. Z., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXXX/XX, N. (dcéra poručiteľa). Žalovanými tak boli: 1/ C. D., 2/ S. D. a 3/ G. Z..

2.2. K posúdeniu zamietnutia žaloby a k odôvodneniu rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie si nesprávne vyložil názor odvolacieho súdu uvedený v uznesení sp. zn. 5Co/697/2015-245 z 29. júna 2016. V tomto uznesení súd určil, že v predmetnom konaní je daný naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) OSP na určení neplatnosti kúpnej zmluvy z 28. marca 2001. V súlade s ust. § 80 písm. c) OSP, tento naliehavý právny záujem sa vyžaduje už v čase začatia konania. Keď odvolací súd teda rozhodol, že predmetnom konaní je naliehavý právny záujem daný, znamená to, že bol daný už v čase začatia konania. Súd prvej inštancie si teda nesprávne vyložil konštatovanie odvolacieho súdu o danosti naliehavého právneho záujmu, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že odvolací súd úkonom (svojim uznesením) určil danosť naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení 29.6.2016 a do tohto času jeho existencia nebola deklarovaná. Odvolací súd nemôže svojím rozhodnutím určiť existenciu naliehavého právneho záujmu od momentu svojho rozhodnutia, môže ju len posúdiť a rozhodnúť či je daný, a či ho strana dostatočne preukázala, či sa jeho danosťou dostatočne zaoberal súd prvej inštancie a podobne. Rozhodne však nemožno určiť právne účinky danosti naliehavosti právneho záujmu od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu - od okamihu doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu stranám sporu alebo súdu prvej inštancie. Ďalej sa odvolací súd nestotožnil ani s názorom súdu prvej inštancie vyjadreným v závere napadnutého rozsudku, kde uviedol, že keďže nenastali právne účinky danosti naliehavého právneho záujmu do účinnosti Civilného sporového poriadku, t. j. 1. júla 2016, neboli splnené podmienky výnimky z okamžitej adaptability (správne aplikability) Civilného sporového poriadku, a prípustnosť žaloby o určení neplatnosti kúpnej zmluvy nevyplyva zo žiadneho osobitného právneho predpisu, súd žalobu zamietol. Ako uviedol odvolací súd v uznesení sp. zn. 5Co/697/2015 z 29. júna 2016 danosť naliehavého právneho záujmu je v tomto konaní od začatia konania a trvá naďalej. Zrušenie Občianskeho súdneho poriadku, ktorý nahradil od 1. júla 2016 Civilný sporový poriadok, nemalo za následok zánik naliehavého právneho záujmu v prípade určovacích žalôb v konaniach, ktoré začali pred nadobudnutím účinnosti Civilného sporového poriadku. Dokonca aj samotný Civilný sporový poriadok v § 137 písm. c) CSP vyžaduje v prípade určenia či tu právo je, alebo nie je, danosť naliehavého právneho záujmu. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo z vykonaného dokazovania jednoznačne preukázané, že účastníci kúpnej zmluvy - žalobcovia 1/ a 2/ a právny predchodca žalovaných a žalovaná 1/ nemali vôľu predat' a kúpiť dotknuté nehnuteľnosti. V priebehu konania sa opakovane vyjadrovali, že uzavretá zmluva mala byť zabezpečením návratnosti pôžičky, ktorú poskytli právny predchodca žalovaných a žalovaná 1/ žalobcom. Odvolací súd poukázal na vyjadrenia sporových strán v konaní. Žalobca 1/ tvrdil, že spolu s právnym predchodcom žalovaných a žalovanou 1/ chceli kúpiť hydinársku farmu, on nemal dostatok financií, tak sa dohodli, že právny predchodca žalovaných so žalovanou 1/ im finančné prostriedky na kúpu farmy požičajú. Právny predchodca žalovaných - S. D. podmienil kúpu farmy uzavretím kúpnej zmluvy, mala to byť zábezpeka k pôžičke. S. D. tvrdil, že v roku 1999 požičali žalobcom 1 330 000 Sk, uzavreli záložnú zmluvu ohľadne dotknutých nehnuteľností, ktorá bola zapísaná aj na liste vlastníctva. Keď na LV pribudla voči žalobcom exekúcia, zľakol sa, že príde o zábezpeku, preto žalobcom požičali 330 000 Sk na uhradenie exekúcie a dohodli sa na kúpnej zmluve ohľadne dotknutých nehnuteľností, aby mal istotu, avšak nemali záujem nehnuteľnosti kúpiť. Kúpnu zmluvu uzatvorili z opatrnosti, za účelom splatenia pôžičky z roku 1999, lebo právnik ho upozornil na prípadnú neplatnosť záložnej zmluvy. V konaní vypočutý svedok O. tiež potvrdil, že kúpna zmluva bola ako zábezpeka. Odvolací súd poukázal na to, že žalovaní v priebehu konania diametrálne zmenili svoje skutkové tvrdenia, k čomu došlo až po rozhodnutí odvolacieho súdu a podľa vysloveného právneho názoru odvolacieho súdu si začali prispôbovať svoje skutkové tvrdenia. Odvolací súd vzhľadom k tomu vychádzal z tvrdení žalovaných prezentovaných na začiatku konania a ich následné odlišné skutkové tvrdenia považoval za účelové. Z vyjadrení sporových strán bolo zrejmé, že predmetnou kúpnu zmluvou mali obe strany zmluvy vôľu zabezpečiť pre právneho predchodcu žalovaných a žalovanú 1/ návratnosť finančných prostriedkov poskytnutých žalobcom. Teda ich vôľa ako účastníkov kúpnej zmluvy nebola vážna a

zmluvou sa v skutočnosti sledoval buď záloh alebo dočasný prevod vlastníckeho práva na čas, kým žalobcovia vrátia požičané peniaze. Predmetnou kúpnu zmluvou bol zastretý iný právny úkon, ide teda o simulovaný právny úkon, ktorý je neplatný z dôvodu nedostatku skutočnej vôle konajúcich subjektov urobiť tento úkon. Skutkové tvrdenia sporových strán ohľadne poskytnutých pôžičiek, ich splatenia a ďalších dohôd medzi sporovými stranami boli v danej veci irelevantné. Posúdenie dôvodnosti žalovaného nároku sa viaže výlučne na posúdenie tohto právneho úkonu z hľadiska jednoty vôle a jej prejavu u zmluvných strán. S ohľadom na uvedené odvolací súd po prejednaní veci ustálil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je vecne správne a preto po zopakovaní dokazovania napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe ako dôvodne podanej vyhovel. Odvolací súd im v súlade s ustanovením § 396 ods. 2, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP voči žalovaným priznal náhradu trov, ktoré im vznikli pred súdom prvej inštancie a tiež v odvolacom konaní (i predchádzajúcich). O výške trov rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Po preskúmaní napadnutého uznesenia a obsahu spisu odvolací súd zistil, že zrušenie neodkladného opatrenia, ktoré bolo nariadené uznesením Okresného súdu Komárno č. k. 13C/270/2011-25 z 27. októbra 2011 a potvrdené uznesením Krajského súdu v Nitre sp.zn.. 25Co/23/2012 z 31. januára 2012 je dôvodné, keďže odvolací súd rozsudok, ktorým bola zamietnutá žaloba o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zmenil tak, že žalobe vyhovel a vec bude dorúčením rozsudku právoplatne skončená.

3. Pôvodne žalované 1/ C. D., nar. XX.X.XXXX a 3/ G. Z., rod. D., nar. XX.X.XXXX (ďalej aj ako „pôvodné dovolateľky“) proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie spolu s doplnením dovolania, prípustnosť ktorého vyvodzovali z § 420 písm. f) a z § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

3.1. Dovolačný dôvod podľa § 420 písm. f) videli v tom, že z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu nie je možné dôvodiť, či krajský súd danosť naliehavého právneho záujmu odvodzuje od § 80 písm. c) OSP alebo od § 137 písm. c) CSP a či považuje otázku existencie naliehavého právneho záujmu za takú, ktorú musia v konaní žalobcovia preukázať, alebo naopak má za to, že naliehavý právny záujem je v tomto prípade daný priamo zákonom (t.j. ustanovením § 34 ods. 2 Katastrálneho zákona). Aj v prípade posudzovania naliehavého právneho záujmu žalobcov v tomto súdnom spore podľa § 80 písm. c) OSP, bol teda okresný aj krajský súd povinný sa náležite vysporiadať s otázkou, či žaloba na určenie neplatnosti Kúpnej zmluvy je tým správnym a jediným prostriedkom ako odstrániť neistotu alebo ohrozenie ich práva. Krajský súd však pri posudzovaní naliehavosti právneho záujmu žalobcov opakovane vo svojom rozhodovaní ignoroval námietky a dôkazy predložené žalovanými, ktorými preukazovali, že aj v prípade neplatnosti Kúpnej zmluvy platí, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto súdneho sporu nadobudli ešte pred podaním žaloby žalobcov vydržaním. Krajský súd sa nevysporiadal s námietkami žalovaných o vydržaní ich vlastníckeho práva. Taktiež sa nevysporiadal s otázkou, z akého dôvodu považuje za správne to, že okresný súd na pojednávaní 14. marca 2017 uznesením zamietol návrh žalobcov na pripustenie zmeny petitu, resp. rozšírenie žaloby o určenie ich vlastníckeho práva, čo okresný súd následne premietol aj do prvého výroku jeho rozsudku č.k. 13C/270/2011-269. Podľa pôvodných dovolateľiek odôvodnenie napadnutého rozsudku je nedostatočné a v rozpore s vykonaným dokazovaním. Krajský súd sa v ňom nevyjadril k zásadným otázkam, ktoré sa ukázali ako sporné v priebehu konania, nevykonával ani nedoplňoval dokazovanie napriek tomu, že považoval zistený skutkový stav za nedostatočný.

3.2. Čo sa týka dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, pôvodné dovolateľky uviedli, že krajský súd nesprávne právne posúdil základnú otázku súdneho konania, a to otázku posúdenia naliehavého právneho záujmu žalobcov na určenie neplatnosti Kúpnej zmluvy. Na základe svojho nesprávneho právneho názoru krajský súd určil, že žalobcovia majú naliehavý právny záujem na určení neplatnosti Kúpnej zmluvy. Jeho napadnutý rozsudok je pritom v časti posúdenia tejto otázky v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Pôvodné dovolateľky poukázali na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/103/2018, 5Cdo/31/2011, 2ObdoV/11/2019, 5Obo/12/2018. Z týchto rozhodnutí vyplýva, že žaloba na určenie nie je prípustná tam, kde rieši len predbežnú otázku k otázke existencie či neexistencie práva alebo právneho vzťahu, ak sa dá žalovať priamo na určenie práva alebo právneho vzťahu. Takisto z rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR vyplýva, že naliehavý právny záujem na určovacej žalobe nie je daný vtedy, ak by požadované určenie viedlo len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov. Nesprávne právne posúdenie videli pôvodné dovolateľky v tom, že krajský súd

v danom súdnom spore určil existenciu naliehavého právneho záujmu žalobcov aj napriek tomu, že určenie bolo neplatnosti Kúpnej zmluvy vyvolá ďalší súdny spor o určenie vlastníckeho práva žalovaných, a teda napriek tomu, že jeho rozsudok nebude znamenať úplné vyriešenie obsahu spornosti právneho vzťahu strán sporu. Pôvodné dovolateľky na záver navrhli, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Podľa pôvodných dovolateľiek sú naplnené dôvody odkladu vykonateľnosti. Okrem toho, že rozsudok krajského súdu sa javí ako zmätočný, je nepochybné, že hrozí aj vznik ťažko napravitelnej ujmy. V dôsledku rozsudku krajského súdu budú môcť byť na predmetný list vlastníctva ako vlastníci zapísaní žalobcovia, ktorí následne budú môcť predmetné nehnuteľnosti previesť na inú osobu. V takom prípade hrozí, že vzniknú ďalšie súdne spory o to, kto je vlastníkom predmetných nehnuteľností. Zároveň v prípade, že nedôjde k odkladu vykonateľnosti rozhodnutia, význam rozhodnutia o dovolaní bude oslabený. Zároveň sú podľa pôvodných dovolateľiek naplnené aj dôvody na odklad právoplatnosti rozhodnutia, pretože rozsudok krajského súdu neukladá povinnosť plniť (určuje len neplatnosť Kúpnej zmluvy) a odklad jeho právoplatnosti zabráni vyznačiť záznamom do katastra nehnuteľností žalobcov ako vlastníkov nehnuteľností. Pôvodné dovolateľky preto žiadali dovolací súd, aby rozhodol o odklade právoplatnosti a vykonateľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu, a to až do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní.

5. Žalobcovia 1/ a 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedli, že danosť naliehavého právneho záujmu žalobcov na určovacej žalobe je z obsahu žaloby evidentná, zrejmalá a jasná. Splnenie zákonných podmienok na nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním žalovaní počas celého konania nepreukázali. Ku nimi tvrdenej oprávnenej držbe nikdy, a to ani len na krátky čas nedošlo a ani to nepreukázali. Odvolací súd konštatoval existenciu a preukázanie naliehavého právneho záujmu žalobcov na určovacej žalobe. Zároveň žalovaní sami potvrdzujú skutočnosť, že sa odvolací súd s nimi opakovane tvrdným vydržaním vlastníckeho práva zaoberal, vysporiadal a rozhodol. Nejedná sa o ten istý skutkový stav, nakoľko žalovaní zmenili svoje skutkové tvrdenia, čím odvolací súd získal ucelený obraz o situácii a správne sa so zmenenými tvrdeniami vysporiadal. Odvolací súd svoj napadnutý rozsudok odôvodnil riadne a v súlade so zákonom. Okrem ominózneho vydržania žalovaní neuviedli žiadnu ďalšiu otázku, ktorá by zostala vynesením napadnutého rozsudku nevyriešená. Žalobcovia navrhli, aby dovolanie odmietol, alebo ako bezdôvodné zamietol a žalobcom priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

6. Pôvodné dovolateľky vo svojom vyjadrení uviedli, že počas súdneho konania nemali skutkové tvrdenia, naopak od začiatku konania popisovali skutkový stav tak, ako sa skutočne odohral a aj svoje dôvody pre uzavretie Kúpnej zmluvy. Žalovaní vydržanie namietali počas celého konania, a to už v prvom konaní pred okresným súdom.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší súd“ alebo ako „dovolací súd“) rozsudkom z 28. júla 2022 sp. zn. 2Cdo/146/2020 rozhodol tak, že:

„I. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní p o k r a č u j e na strane žalovaných s právnou nástupkyňou pôvodnej žalovanej 1/ C. D., nar. XX.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, naposledy bytom A. XX, N. a pôvodného žalovaného 2/ S. D., nar. XX.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, naposledy bytom A. XX, N., to so žalovanou G. Z., rod. D., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XXXXX/XX, N..

II. Dovolanie z a m i e t a .

III. Žalobcovia 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania."

8. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „ústavný súd“), na sťažnosť pôvodne žalovanej 3/, nálezom z 13. apríla 2023 sp. zn. II. ÚS 35/2023 zrušil rozsudok najvyššieho súdu z 28. júla 2022 sp. zn. 2Cdo/146/2020 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa ústavného súdu sa žalovaní v konaní o žalobe o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy podanej žalobcami bránili alternatívne (popri tvrdení, že kúpna zmluva je zo všetkých namietaných hľadísk platná) aj tým, že i keby mala byť kúpna zmluva neplatná, aj tak vlastnícke právo v čase podania žaloby žalobcov by už nadobudli viac ako 10-ročnou dobromyseľnou a nerušenou držbou sporných nehnuteľností, teda vydržaním vlastníckeho práva.

Rovnako je medzi účastníkmi konania nesporné, že krajský súd, ale ani najvyšší súd nevenovali tejto námietke pozornosť a nezaujali v súvislosti s ňou nijaké stanovisko. Podľa názoru ústavného súdu, ak sa žalovaná strana bráni proti žalobe požadujúcej určiť neplatnosť kúpnej zmluvy, ktorou žalovaná strana mala nehnuteľný majetok nadobudnúť, tvrdením, podľa ktorého bez ohľadu na platnosť, resp. neplatnosť kúpnej zmluvy vlastnícke právo nadobudla medzičasom (ešte pred podaním žaloby o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy) iným spôsobom, je tým v dostatočnej miere spochybnená danosť naliehavého právneho záujmu žalujúcej strany na požadovanom určení neplatnosti kúpnej zmluvy, pretože potom nie je možné konštatovať, že určením neplatnosti kúpnej zmluvy dôjde k úplnému vyriešeniu obsahu spornosti právneho vzťahu a že nedôjde k ďalším súdnym sporom.

9. Najvyšší súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP), viazaný vysloveným právnym názorom ústavného súdu v náleze z 13. apríla 2023 sp. zn. II. ÚS 35/2023 v súlade s ustanovením § 134 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

10. Podľa § 444 ods. 1 a 2 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa; ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté.

11. V súvislosti s posúdením návrhu na odklad právoplatnosti a vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa § 444 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na zrušenie rozsudku odvolacieho súdu a vrátenie mu veci na ďalšie konanie, najvyšší súd považoval v danom štádiu konania návrh za bezpredmetný, a v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

12. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava II z 8. septembra 2021 sp. zn. 51D/494/2020 dovolací súd zistil, že pôvodne žalovaný 2/ - S. D., nar. XX.X.XXXX, zomrel X. O. XXXX. Dedičské konanie sa viedlo na Notárskom úrade JUDr. G. R. a skončilo sa vydaním uznesenia, ktorým v zmysle § 203 ods. 1 písm. a) CMP bolo potvrdené nadobudnutie dedičstva G. Z., rod. D., sestry poručiteľa (žalovaná 3/). Zákonná dedička - matka poručiteľa C. D. (žalovaná 1/) v priebehu tohto dedičského konania X. V. XXXX zomrela.

13. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava II z 28. decembra 2021 sp. zn. 51D/628/2021 dovolací súd zistil, že pôvodne žalovaná 1/ C. D. zomrela X. V. XXXX. Dedičské konanie sa viedlo na Notárskom úrade JUDr. Z. N. a skončilo sa vydaním uznesenia o zastavení konania o dedičstve s tým, že majetok nepatrnej hodnoty súd vydal G. Z., rod. D., dcére poručiťky, ktorá sa postarala o pohreb poručiťky.

14. Smrť strany konania je objektívna právna skutočnosť, spôsobujúca zánik jej spôsobilosti mať práva a povinnosti (§ 7 ods. 2 Občianskeho zákonníka), a tým aj stratu procesnej subjektivity (§ 61 CSP). V posudzovanom prípade žalovaná 1/ a žalovaný 2/ zomreli po právoplatnosti dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, ktorým sa konanie vo veci samej skončilo. Postup podľa § 63 CSP je tak možný iba v spojení s § 66 CSP, podľa ktorého ak strata procesnej subjektivity nastane až po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, postupuje súd podľa § 63 a 64; vyhláseným rozhodnutím zostáva súd viazaný. Postupom podľa § 63 CSP sa rozumie vydanie uznesenia o pokračovaní v konaní s právnym nástupcom strany, ktorá stratila procesnú subjektivitu, ak povaha sporu právne nástupníctvo umožňuje. Podľa názoru dovolacieho súdu je ustanovenie § 66 CSP aplikovateľné aj na prípady, keď k strate procesnej subjektivity strany došlo už po právoplatnom skončení konania, avšak za predpokladu, že nasleduje konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku - v danom prípade o dovolaní (1Obdo/52/2019).

15. V prejednávanej veci ide o majetkový spor, preto podľa § 66 CSP v spojení s § 63 ods. 2 CSP, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že v konaní o dovolaní bude na strane žalovanej pokračovať s G. Z., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXXX/XX, N., právnu nástupkyňou pôvodných žalovaných, ktorá v tomto konaní už vystupovala ako žalovaná 3/.

16. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

17. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

20. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

21. Vychádzajúc z obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) je zrejmé, že pôvodné dovolateľky namietali nesprávne zistenie skutkového stavu veci, ako aj nedostatky v dokazovaní.

22. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľiek uvádza, že dokazovaním je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/212/2012, 4Cdo/125/2012, 5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011). Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne)

nevykonával všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti (čo v konečnom dôsledku môže viesť dokonca až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 37/1993 a rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/219/2013, 3Cdo/888/2015, 4Cdo/34/2011, 5Cdo/149/2010, 6Cdo/134/2010, 6Cdo/60/2012, 7Cdo/86/2012 a 7Cdo/36/2011).

22.1. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré pôvodné žalované naznačujú v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania (viď R 42/1993, ale aj rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/85/2010, 1Cdo/18/2011, 3Cdo/268/2012, 4Cdo/314/2012, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/104/2010, 7Cdo/248/2012).

22.2. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani v zmysle novej právnej úpravy civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

22.3. Dovolaací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

23. Dovolaací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolaací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

24. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolaací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

25. Z obsahu dovolania je taktiež zrejmé, že pôvodné dovolateľky namietali pochybenie odvolacieho súdu pri odôvodnení rozsudku, ktorý je nedostatočne odôvodnený, teda zmätočnosťnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP a porušenie ich práva na spravodlivý proces.

26. Dovolaací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

27. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre

rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

28. Podľa názoru dovolacieho súdu faktom je, že odvolací súd síce nie je povinný dať v písomnom vyhotovení rozhodnutia odpoveď na úplne všetky sporné otázky, avšak je povinný vysporiadať sa dostatočne presvedčivo aspoň s tou najzásadnejšou argumentáciou, k čomu však opätovne nedošlo. Naďalej teda platí, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nespĺňa základné zákonné kritéria na odôvodňovanie súdnych rozhodnutí.

29. Odvolací súd sa riadne nevenoval časti pomerne rozsiahlych a zásadných odvolacích námietok, pričom aj samotná argumentácia a interpretácia odvolacieho súdu nie je v tomto smere dostatočne vyčerpávajúca. Pôvodné dovolateľky poukazovali na to, že sú závery oboch súdov nesprávne, vzhľadom k tomu, že súdy nevysvetlili, prečo sa nevysporiadali s námietkami pôvodne žalovaných o vydržaní ich vlastníckeho práva a vzhľadom na uvedené taktiež namietali danosť naliehavého právneho záujmu na tejto určovacej žalobe.

30. Pôvodní žalovaní namietali, že boli po celý čas zapísaní ako vlastníci predmetných nehnuteľností, pritom od toho odvodzovali aj prípadné vydržanie svojho vlastníckeho práva, ak by súd určil, že kúpna zmluva je neplatná, pretože boli vlastníckymi predmetných nehnuteľností viac ako 10 rokov do podania žaloby žalobcov. Dané pôvodné dovolateľky opakovane počas súdneho konania zdôrazňovali.

30.1. Právni predchodcovia boli viac ako 10 rokov v dobrej viere, že sú vlastníckymi predmetných nehnuteľností, ktoré má žalovaná právo zdediť v dedičskom konaní. Vzhľadom na uvedené podľa pôvodných dovolateľiek nie je možné konštatovať, že určením neplatnosti Kúpnej zmluvy došlo k úplnému vyriešeniu obsahu spornosti právneho vzťahu, a že nedôjde k ďalším súdnym sporom.

31. Ako v danej veci vo svojom náleze sp. zn. II. ÚS 35/2023 poznamenal ústavný súd, ak sa žalovaná strana bráni proti žalobe požadujúcej určiť neplatnosť kúpnej zmluvy, ktorou žalovaná strana mala nehnuteľný majetok nadobudnúť, tvrdením, podľa ktorého bez ohľadu na platnosť, resp. neplatnosť kúpnej zmluvy vlastnícke právo nadobudla medzičasom iným spôsobom, je tým v dostatočnej miere spochybnená danosť naliehavého právneho záujmu žalujúcej strany na požadovanom určení neplatnosti kúpnej zmluvy, pretože potom nie je možné konštatovať, že určením neplatnosti kúpnej zmluvy dôjde k úplnému vyriešeniu obsahu spornosti právneho vzťahu a že nedôjde k ďalším súdnym sporom.

32. Vzhľadom na viazanosť najvyššieho súdu právnym názorom ústavného súdu, ktorý vyslovil v náleze (§ 134 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z.z.) dovolací súd konštatuje, že výhrady vyslovené v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. apríla 2023 sp. zn. II. ÚS 35/2023 vo vzťahu k uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. júla 2022 sp. zn. 2Cdo/146/2020 sa v ich podstatnej časti týkajú rozsudku Krajského súdu v Nitre z 12. decembra 2019 sp. zn. 12Co/124/2017, 12Co/125/2017 ktoré je nepreskúmateľné; prípustnosť pôvodnými žalovanými podaného dovolania vyplývala z § 420 písm. f) CSP z dôvodu, že konanie je postihnuté vadou zmätočnosti spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

33. Na margo dovolací súd poznamenáva, že v odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu

vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav. Bude preto úlohou odvolacieho súdu, aby sa riadne vysporiadal so všetkými podstatnými námietkami pôvodných dovolateľiek, a to najmä s ich argumentáciu o nadobudnutí vlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti vydržaním a s tým spojenou danosťou naliehavého právneho záujmu žalujúcej strany na požadovanom určení neplatnosti kúpnej zmluvy.

34. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uvádza, že konanie je postihnuté vadou zmätočnosti spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a zakladá tak prípustnosť i dôvodnosť podaného dovolania v prejednávanej veci. Tento nedostatok spočíva predovšetkým v tom, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočným spôsobom nezaoberal odvolacou argumentáciou pôvodných dovolateľiek, ktorá si vyžadovala špecifické odpovede, a ktorá mohla mať eventuálne zásadný význam pre rozhodnutie vo veci.

35. V preskúmvanej veci teda dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu vo vzťahu k namietanej nepreskúmateľnosti vykazuje znaky namietaného nesprávneho procesného postupu vyplývajúceho z § 420 písm. f) CSP.

36. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (1Cdo/44/2015, 2Cdo/111/2014, 3Cdo/4/2012, 4Cdo/263/2013, 5Cdo/241/2013, 6Cdo/591/2015, 7Cdo/212/2014, 8Cdo/137/2015).

37. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP).

38. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd v zmysle § 449 a § 450 CSP zrušil rozsudok Krajského súdu v Nitre z 12. decembra 2019 sp. zn. 12Co/124/2017, 12Co/125/2017 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

39. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd postupom podľa § 453 ods. 3 CSP.

40. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.